

Sygn. akt II KO 96/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie Ł. G. (G.) oskarżonego o czyn z art. 288 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2022 r.
wniosku Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej zawartego w postanowieniu
z dnia 29 września 2022 r., sygn. akt II K 1127/22
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i przekazać sprawę Sądu Rejonowego w
Białej Podlaskiej o sygn. akt II K 1127/22 do rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Radzynie Podlaskim.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 września 2022 r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej zwrócił się do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy o sygn. akt II K 1127/22 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu Sąd wnioskujący wskazał, że aktem oskarżenia, który wpłynął do tamtejszego Sądu Ł. G. został oskarżony m.in. o popełnienie przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. na szkodę Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej, tj. o to, że w nocy z 7 na 8 maja 2022 r. w Białej Podlaskiej w budynku sądu dokonał uszkodzenia okna klatki schodowej w budynku sądu, powodując straty w mieniu o wartości 910,20 zł. W ocenie Sądu wnioskującego w sprawie zaistniała zatem specyficzna sytuacja procesowa, kiedy Sąd Rejonowy właściwy rzeczowo i miejscowo do rozpoznania sprawy występuje w tej sprawie jednocześnie

w charakterze pokrzywdzonego przestępnym działaniem. To zaś sprawia, że po stronie zwykłego przeciętnego obywatela mogą zrodzić się wątpliwości co do bezstronności Sądu orzekającego niejako we własnej sprawie. Tak ukształtowana sytuacja zaś w sposób oczywisty godzi w społeczny odbiór sądu jako instytucji bezstronnie rozpoznającej sprawę. Dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga zatem wystąpienie do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy - w trybie art. 37 k.p.k. - innemu sądowi równorzędnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, określona w art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Zasadą jest bowiem rozpoznawanie sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Jako przepis wprowadzający wyjątek od zasady kodeksowej, art. 37 k.p.k. nie może być zatem wykładany rozszerzająco i tylko szczególne i nadzwyczajne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości mogą przemawiać za przekazaniem sprawy do rozpoznania sądowi, który nie jest właściwy miejscowo. Zgodnie z jednolitym orzecnictwem Sądu Najwyższego - dobro wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu art. 37 k.p.k. wtedy wymaga przekazania sprawy innemu, niż miejscowo właściwy, sądowi równorzędnemu, gdy zaistnieją w sprawie takie szczególne okoliczności, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania tej sprawy w sposób obiektywny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2006 r., sygn. akt IV KO 9/06). Taka sytuacja zachodzi między innymi wówczas, gdy sądowi przychodzi rozpoznać sprawę, w której jako „statio fisci”, występuje w charakterze pokrzywdzonego i tym samym, wbrew zasadzie „nemo iudex in causa sua” ma być sędzią we własnej sprawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 1991 r., sygn. III KO 109/91, postanowienie Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2003 r., sygn. V KO 78/02).

W realiach niniejszej sprawy okolicznością bezsporną pozostaje fakt, że Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej ma status pokrzywdzonego przestępstwem zarzucanym oskarżonemu. To z kolei uzasadnia przyjęcie, że w odbiorze społecznym może zrodzić się przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy przez ten Sąd. Nie ulega bowiem wątpliwości, że specyficzna sytuacja procesowa w której Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej miałby rozstrzygać sprawę, w której jest jednocześnie podmiotem pokrzywdzonym, może spowodować u postronnego, obiektywnego, niezainteresowanego bezpośrednio rozstrzygnięciem obserwatora takiego procesu wątpliwości co do tego, czy wydane w sprawie orzeczenie jest rzeczywiście wyłącznie wynikiem obiektywnego i sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy, czy też może na jego treść miał wpływ osobisty stosunek sędziego do sprawy. Dla uniknięcia tego typu potencjalnych podejrzeń celowym jest zatem uwzględnienie niniejszego wniosku i przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Najbliższym względem tego Sądu jest Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim i dlatego (uwzględniając przesłanki ekonomiczne) temu ostatniemu Sądowi należało przekazać przedmiotową sprawę do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[as
aŃ]